

Trung Qu c: Tăng tr ng quy t đ nh s s ng còn c a đ ng c m quy n

M t t t m c m ng ngày thành lập đ ng C ng s n Trung Qu c, Trùng Khánh, 01/07/2011
REUTERS

Ngày 01/07/2011, r i, đ ng C ng s n Trung Qu c (ĐCSTQ) k ni m 90 ngày thành lập. Đây là m t s ki n tr ng đ i c a Trung Qu c, nh t là trong b i c nh tr c th m đ i h i 18 c a đ ng đi n ra vào năm t i.

L'Express dành m c th i lu n phân tích s ki n này v i dòng t a : “Bu i sinh nh t rình rang quá m c bình th ng c a đ ng C ng s n Trung Qu c”.

Sau khi nh c l i s ki n thành lập đ ng C ng s n Trung Qu c h i năm 1921, tác gi đ c bi t nh n m nh đ n qui mô hi n t i c a Đ ng này: v i 80 tri u đ ng viên, t ng đ ng dân s c a Đ c. Năm 2010, có đ n 21 tri u đ n xin gia nh p Đ ng, nh ng ch có 3 tri u đ c ch p nh n.

Trong l k ni m l n th 90 này, chính quy n Trung Qu c làm m i th đ tránh vi c b xem là “m t tàn d c a quá kh”.

M t m t, các nhà lãnh đ o nh c đi nh c l i r ng, đ ng C ng s n Trung Qu c v n luôn là m t

“tinh hoa”. M t khác, nh th không ch c ch n có th đ t đ n sinh nh t th 100, gi i lãnh đ o s d ng đ cách tuyên truy n đ kích thích qu n chúng.

T i th đô B c Kinh c xí r p tr i; m t b phim đ i qui mô đ c trình chi u c các r p thu hút đ n 218 tri u l t vào; Các chuy n “du l ch đ ” v quê h ng c ch t ch Mao Tr ch Đông đ c khuy n m i r m r , trong khi vùng Tây T ng thì l i b c m cho du khách ph ng Tây. Nh ng “b s u t p đ ” bao g m các hi n v t liên quan đ n th i k cách m ng cũng đang đ c d p phát tri n.

Th nh ng, theo tác gi , phía sau v hoành tráng là m t tâm tr ng lo ng. Hi u đ c nh ng khó khăn phát sinh t quá trình tăng tr ng phi mã, ch t ch H C m Đào đã kêu g i “c ng c k lu t t p th ”. Ông cũng c nh báo hi n t ng tham nhũng và lên án thái đ “xa r i qu n chúng” c a m t b ph n quan ch c.

Là ng i g c T Xuyên, nên Đ ng Ti u Bình r t tâm đ c câu nói dân gian c a vùng này, và ông cũng đã không ít n nh c đ n: “Mèo tr ng hay đen không quan tr ng, mi n b t đ c chu t là t t”. Theo câu nói này, thì đ đ t đ c m c đích, ng i ta b t ch p th đ o n. Trong b i c nh hi n t i, tác gi cho r ng, n u tin theo l i trên c a ông Đ ng Ti u Bình, thì Trung Qu c ph i duy trì s tăng tr ng b ng m i giá đ b o đ m “s tr ng t n” c a đ ng C ng s n Trung Qu c.

Vi c t ch c hoành tráng m t ph n cũng đ n t tình hình chính tr nh y c m hi n t i: Năm 2012 s di n ra Đ i h i 18 c a đ ng c m quy n. Đây s là m t b c thay đ i quan tr ng trong b máy lãnh đ o: Ông H C m Đào s h t nhi m k vào cu i năm 2012; trong s 9 thành viên c a y Ban Th ng tr c B Chính tr , s có đ n 7 ng i đ c thay th ; sau đó s là hàng lo t các b nhi m m i đ i v i nh ng v trí ch ch t mà đ , ng i đ c b nhi m s ph i ch ng t n ng l c v ý th c h l n kinh t .

Nguy t san Le Monde Diplomatique b ki m duy t t i Vi t Nam

Nguy t san Le Monde Diplomatique là m t đ c san chuyên phân tích lĩnh v c quan h qu c t hàng đ u t i Pháp. Trong s ra tháng 6/2011, t báo này dành u tiên cho m i quan h Vi t-M v i bài vi t đ t a khá n t ng : « Tái ng M -Vi t ». Th nh ng, theo thông tin đăng t i trên trang m ng c a t báo này, đ ngày 8/7, bài vi t trên đã b ki m duy t t i Vi t Nam.

Theo Le Monde Diplomatique, Việt Nam có khoảng 745 tờ báo viêt, trong đó có 25 tờ nhật báo với gần 17 000 người có thể là nhà báo. Tuy nhiên đa số các tờ báo này đều do chính phủ, Đảng cầm quyền hoặc các tờ báo của chúng.

Theo luật báo chí sửa đổi năm 1990 của Việt Nam, các nhà báo phải cung cấp « thông tin trong nước và quốc tế hợp pháp, phù hợp với lợi ích của đất nước và nhân dân ». Do sự mù mịt trong khái niệm này, nên sự kiểm duyệt là thường xuyên. Báo chí quốc tế được phát hành tại Việt Nam bao gồm thanh tra của Bộ Thông tin và Truyền Thông « để kiểm tra cách thức hoạt động ».

Độc giả đã gửi yêu cầu tòa soạn của Le Monde Diplomatique báo ra tháng 6 được bán tại Hà Nội, trong đó bài viết « Tái ngộ M -Việt » báo dùng một kiểm duyệt biên.

Le Monde Diplomatique cho biết đã gửi công hàm phản đối đến Bộ quản lý Việt Nam tại Pháp. Tờ báo cũng cho biết, độc giả quan tâm có thể đọc toàn bộ bài viết trên địa chỉ : <http://www.monde-diplomatique.fr/2011/06/MONTHEARD/20703>

Bài viết nói trên cũng đã được RFI Tiếng Việt tóm lược trong mục điểm báo ngày 5/6/2011. Số bài, báo nên đăng toàn văn của bài báo sẽ được đăng tải trên trang mạng của RFI tiếng Việt.

Hoa Kỳ phải trách nhiệm trong thảm họa Khmer Đỏ

Ngày 27/6 vừa qua, tại Cam Bốt đã diễn ra phiên tòa xét xử 4 nhân vật cao cấp của chế độ diệt chủng Khmer Đỏ. Nhân sự kiện này, trang Asia Times online đã có bài thi luận mà Courier International dẫn lời viết dòng tựa: “Ngươi M vô trách nhiệm”.

Tác giả nhắc lại phiên tòa ngày 27/6 với “nhân vật số 2” là Nuon Chea. Bên cạnh còn có sự tham gia của ông Ieng Sary, người từng thành công thuyết phục nhà ngoại giao, trong đó có các nhà ngoại giao Mỹ và châu Âu, với việc chế độ của ông chỉ có một tiêu

c g ng xây d ng m t xã h i nông nghi p m i.

Theo tác gi , m t chuy n bi n đã đ n vào tháng 1/1979 khi Vi t Nam t n công đánh đ u i Khmer Đ , tr c s ph n đ i c a M .

Ng i dân Cam B t mong đ i công lý đ c th c thi nh vào tòa án qu c t này. Th nh ng, theo tác gi , c may h đ c th a lòng mong c là r t m ng manh.

Th t ng Hun Sen mu n đây là phiên toàn cu i cùng xét x Khmer Đ . Đ n hi n t i, ch có ch tr i tù Tuol Sleng là ông Duch b x và k t án. Trùm Khmer Đ Pol Pot đã ch t vào năm 1998. Còn các phiên xét x quan tr ng c a các nhân v t k trên s ph i nhi u tháng n a m i di n ra. Không ai bi t đ c khi y Nuon Chea và Ieng Sary có h p tác v i tòa hay không.

Trong b i c nh tòa án l t l i h s đ tr ng tr t i ác di t ch ng c a ch đ Khmer Đ , c m quy n và gieo r c kinh hoàng t năm 1975 đ n năm 1979, tác gi cho r ng, c n nhìn rõ s liên quan gi a Khmer Đ và “đ qu c M”. Chính t ng th ng M Nixon đã cho m cu c “chi n tranh phi pháp” t i Cam B t nh m ng h t ng Lon Nol làm đ o chính, thay vì ng h Sihanouk. S vi c khi n Sihanouk quay sang ng h Pol Pot và vi c đó đã t o đi u ki n thu n l i cho ch đ Khmer Đ tr i đ y và lên n m chính quy n vào năm 1975. Tác gi g i cu c chi n này là “VietCam”, là ti n thân c a cu c chi n “AfPak” (Afghanistan và Pakistan) hi n t i.

Washington cũng đã t thái đ bàng quang khi th m h a di t ch ng kinh hoàng xảy ra. Th m chí, Hoa K còn lên ti ng ph n đ i khi Vi t Nam l t đ ch đ Khmer Đ . Tác gi nh n đ nh, đó là hành đ ng quen thu c c a các n c đ qu c.

Tác gi nh c l i, g n đây, ông Robert Gates, khi còn là b tr ng Qu c phòng M đã t ng kh ng đ nh, không th đ cho cu c chi n t i Afghanistan th t b i dù ph i tr b t c giá nào (Cũng gi ng s th t b i t i Vi t Nam khi x a cũng là không th ch p nh n đ c-L’Express). Ông này cũng nh n m nh, su t th i tr ng thành c a ông di n ra trong m t n c M th siêu c ng qu c, vì th ông cho r ng không nên ng n ng i s đ ng m i th c n thi t đ duy trì v th này.

Ông Gates còn nói : “Tôi không tháng táng đác ráng mình có thá thuác vá mát quác gia, mát chính phá .... phái hán chá quá mác sá đán thân cáa mình đái vái thá giái”.

Tác giá máa mai: “sá đán thân” á đây có nghĩa là “má ráng chián tranh” mát cách vô pháp vô thiên, tá Afghanistan đán Pakistan, là tham chián tái Libya, là gieo rác hoáng loán tái Bác Phi, là đá cho á Ráp Xê Út tham nháng đá phác vá cho nháng máu đá phán cách máng đáng hián hián kháp nái á Trung Đông và Bác Phi.

Phán châu Á còn nhiáu thua thiát

Nhân bàn chuyán Dominique Strauss-Kahn và phán, Courrier International dành mát há sá đác biát vá thác tráng phán trên thá giái. Trong các bài liên quan đán Châu Á, đáng chú ý nhát là các bài vá Malaysia, Nhát Bán và Hàn Quác.

Đán vái Malaysia, Courrier International có bài « Hãy biát trang đám cho xinh đáp, biát phác táng và im láng ». Tá báo nhác lái viác váa rái tái nác này đã ra đái mát hiáp hái phán mang tên « Câu lác bá nháng ngái phán biát váng lái ». Theo quan đám cáa hái này, phán chá có mát nhiám vá duy nhát là phái biát váng lái cháng, tác là phái chuán bá báa tái khi cháng vá nhà, phái cho con cái đi ngá, phái ăn mát gái cám, phái thám tho và phái sán sàng tháa mán nhu cáu tình đác cáa cháng.

Tuy bá phán đái gay gát, nháng hái cũng thu hút khá đáng phán. Tái Malaysia, hián tái có tá 800 thành viên. Các thành viên tin ráng, lái khuyán cáa hái sá giúp há có đác hán nhá phúc gia đán. Hái này cũng váa đát chân đán Indonesia, và đáng nhám đán Trung Đông và Châu Âu.

Còn tái Nhát Bán, tình cán phán cũng không máy sáng sáa. CI cho biát, trong bái cán tìm kiám viác làm khó khăn và mác sáng ngày càng đác đá, nhiáu ná sinh viên khi ra tráng không theo đái sá nghiáp riáng, mà có khuyán háng láp gia đán đá sáng nhá cháng và bó mình vào công viác nái trá.

Tâm lý « cháng làm viác kiám tián nuôi gia đán còn vá lo viác nái gia » còn khá phá bián trong xã hái Nhát Bán. Theo tháng kê, có đán 40% phán đác thân á nác này muán đác lang quân

táng lại cáa mình kiám ít nhát 51 000 euro/nám. Trong khi đó, chác có 3,5% thanh niên đác thân có đác sá láng nhá váy. Nhá thá, dù kiám viác làm hay tìm đác cá mát ngá i cháng váa ý, chá em phán cũng phái đái mát vái mát sá cánh tranh khác liát.

Mát ván đá khác cùng đáng bán tâm, đó là trong khi dân sá đá tuái lao đáng ngày càng ít, thì chá em phán có trình đá hác ván cao, năng lác chuyên môn tát, lái phái nhát mình trong báp nút gia đánh. Nhá váy, xã hái Nhát Bán đáng lãng phí tài năng phán.

Đán vái Hàn Quác thì tình hình khá quan hán. Tá báo cho biát, nháng năm gán đây, án nác này, sá láng phán vào làm viác tái các cá quan công quyán ngày càng đáng, đán mác mà chính phá phái đá ra chá tiêu cho nam giái. Nhát là trong ngành ngoái giao, tá lá phán luôn vát trái so vái nam giái.

Hián tái, án Hàn Quác, có 10,8% công chác cáp trung là phán. Trong Quác hái, dù chác có 14% đái biáu là phán, thá nháng, các đái biáu này phán lán là nháng nhân vát có ánh háng.

Nhán vát ná đáng chú ý nhát tái Hàn Quác có lá là bà Park Geun-hye. Bà này đác xem là đái thá chính cáa đáng kim táng tháng Lee Myung-bak. Bà không thuác đáng đái láp mà là thuác đáng cáa táng tháng. Bà đác nhiáu đáng nghiáp nam trung thành áng há. Mát táng nói cáa bà có thá làm dáy lên sá phán kháng tá pháa Quác hái đái vái táng tháng.

Há láng ái ká tháa táng tháng Venezuela Hugo Chavez

Tháng rái, táng tháng Venezuela Hugo Chavez đã phái pháu thuát khái u tái Cuba. Trong khi ông váng mát gán 4 tuán tái Venezuela, trên chính tráng đã nái lên mát nhân vát đác xem là ngá i có nhiáu khá năng sá ká tháa ông. Đó chính là ông Adan Chavez, anh trai cáa táng tháng Hugo. L'Express phát háa chán dung Adan qua bài viát: “Anh em nhà Chavez: nháng ngá i đáng chí”.

Náu căn bánh cáa cáu chá tách Cuba Fidel Castro hái năm 2006 đã đáa ngá i em trai Raul cáa ông lên đánh cao quyán lác, thì căn bánh ung thá cáa ông Hugo Chavez váa rái cũng đã bát ngá khián mái sá chú ý đá đán váng ngá i anh trai cáa ông là ông Adan Chavez.

Theo L'Express, gia anh em nhà Chavez và anh em nhà Castro có nhu u đi m t ng đ ng. Raul là ng i k th a Fidel, nh ng i là ng i tham gia làm c ng s n tr c Fidel, và cũng chính Raul gi i thi u Che Guevara v i Fidel. Ông Adan cũng v y, ông đ c xem là ng i tiên phong làm chính tr trong gia đình Chavez. Chính Adan đã h ng đ n nh ng b c đi đ u tiên cho Hugo v t t ng ch nghĩa xã h i Bolivarian- đ c đ t tên theo nhà lãnh đ o giành đ c đ c l p Nam M th k 19 Simon Bolivar.

Gi ng nh Raul, ít kh năng thu hút qu n chúng, nh ng r t c c đ oan, Adan Chavez làm chính tr trong bóng c a em trai mình. Năm 1999, khi ông Hugo đ c c t ng th ng, Adan đ c b nhi m làm c v n t ng th ng. Sau đó, ông l n l t là đ i s Venezuela t i Cuba, b tr ng giáo đ c. Adan là thành viên sáng l p chính c a Đ ng Xã h i Ch nghĩa Th ng nh t Venezuela năm 2007. Tuy v y, không gi ng v i Raul, Adan thi u tính chính danh b i ông đã không tham gia cu c đ o chính (th t b i) c a đ i tá Hugo Chavez h i năm 1992, giai đ o n then ch t c a “s thi nhà Chavez”.

Có th vì l đó mà tu n r i, ông Adan đã có m t tuyên b gây chú ý: “Chúng ta mong mu n ti p t c xây đ ng ch nghĩa xã h i bolivarian m t cách hòa bình, th nh ng, k thù không bao gi bi t ngh ng i, vì th chúng ta cũng không th lo i tr các hình th c chi n đ u khác”. Ông cũng đ n l i i c a nhà cách m ng Cuba Che Guevara: “B u c không ph i là con đ ng duy nh t, mà còn có nhu u ph ng th c hành đ ng khác đ đ t đ c quy n l c, trong đó có đ u tranh võ trang”.

Theo L'Express, gi ng đi u hi u chi n này cho th y trong lòng chính quy n trung ng đã có nh ng r n n t. Hi n t i, có hai phái đ i đ u. M t bên là nh ng ng i theo t t ng Castro v i đ i đi n tiêu bi u là ông Adan Chavez và phó t ng th ng Elias Juana (Tr ng phái này mu n r p khuôn theo Cuba trong m i lĩnh v c, t ý th c h , kinh t , chi n l c đ n quân s). Cánh còn l i là nh ng ng i theo ch nghĩa dân t c, v i đ i đi n tiêu bi u là nhà đ i phú Diosdado Cabello, c u b tr ng h t ng c s và m t b ph n gi i lãnh đ o quân đ i.

Nh v y, cũng nh L'Express nh n đ nh, n u m t Castro đ u sau l ng m t Castro, thì phía sau m t Chavez cũng có m t Chavez.

Trang nh t các t p chí Pháp

Gi trng nh t các t p chí Pháp tu n này, chúng ta v n th y n i b t hình nh v ch ng c u t ng giám đ c Qu t n T Qu c T - IMF Dominique Strauss-Kahn DSK và nh ng bài vi t t p t c ph n ánh v án c a ông t i New York.

V i nh ng dòng t a đ y n t ng : « S ph n b tan v » trên Le Figaro , « Tình t t Manhattan » trên Le Nouvel Observateur, « V án khác c a DSK » trên L'Express, và « Đòn t n công và đòn ph n pháo » trên Courrier International, các t p chí đ u dành h s đ c bi t cho ch đ trên v i nh ng phân tích v chuy n bi n b t ng trong v án DSK hôm 01/07, uy tín c a ngành t pháp M , nh h ng c a v án đ n tình hình chính tr giai đ o n t n b u c t i Pháp, và vi c ông DSK v a b l i vào m t v xâm h i tình đ c khác t i Pháp.

V i 16 trang cho ch đ DSK, tu n san L'Express đ c bi t đ ng k t qu th m dò m i nh t v vi n c nh cu c b u c t ng th ng 2012.

Đ i v i kh năng ông DSK tr thành ng c viên t ng th ng 2012, 65% ng i Pháp tr l i là « không mong mu n », 55% ng i ng h đ ng PS có ý ng c l i.

Tr l i cho câu h i ch n ai trong k b u ng i đ i diên đ ng Xã H i ra tranh c t ng th ng, thì l n đ u tiên ông Hollande v t DSK v i t l ng h là 38% trong khi ông DSK ch đ t 33%, còn bà Segolene Royal là 16%. Câu h i này đ c đ t ra cho nh ng ng i ng h cánh t .